מינהל התכנון

10.11.20

תכנון משק האנרגיה לשנים 2030-2040

דיון במועצה הארצית 10.11.20

<u>החלטה שהוקראה במועצה</u>

המועצה הארצית, לאחר שהוצגה בפניה מדיניות משרד האנרגיה בדבר תכנון משק האנרגיה לשנת 2030, ולאחר שנשמעו התייחסויות החברים, מחליטה על העקרונות הבאים שיעמדו, בין היתר, בבסיס תכנון משק האנרגיה:

1. ייצור קונבנציונאלי:

א. בהתאם לקבוע בהחלטת הממשלה מיום ה-25.10.2020, לא יקודמו הסמכות לקידום תכניות חדשות למיתקנים לייצור חשמל בגז טבעי ברמה הארצית, למעט שדרוג או שחלוף של יחידות ייצור באתרים קיימים של תחנות כוח. הוראה זו תחול עד לסוף שנת 2023, או עד להחלטה מתקנת של הממשלה בעניין.

ב. מוסד תכנון הדן בתכנית לתוספת יחידות ייצור, יבחן את התכנית, בין היתר, בכפוף לעקרונות הבאים:

- קרבה לאזורי הצריכה, תוך צמצום רשת ההולכה.
- העדפה לתכנון תוספת יחידות ייצור שתעשה באמצעות שדרוג או הרחבה של אתרים קיימים.
- הצורך במתן עדיפות לקליטה של אנרגיה מתחדשת ברשת ההולכה.
- העדפה ליחידות ייצור שאותן ניתן להקים בטכנולוגיה מיטבית.

ג. בתכניות לתחנות כוח, תיקבע הוראה לפיה במידה ותחנת הכוח לא הוקמה בתוך חמש שנים ממועד אישורה של התכנית, מוסד התכנון שהחליט על הפקדתה של התכנית (או העברתה להערות ולהשגות), יקיים דיון בנחיצות התחנה. במידה ומוסד התכנון יחליט כי אין נחיצות בתחנת הכוח, יפקע תוקפה של התכנית. דיון כאמור יתקיים אחת לחמש שנים וככל שתחנת הכח לא הוקמה.

2. פוטו וולטאי:

א. רשות החשמל הציגה תרחיש מוטה קרקע בו יש לקדם מתקנים קרקעיים בהיקף של כ-84,000 דונם עד לשנת 2030, ותרחיש מוטה דואלי בו יש לקדם מתקנים קרקעיים בהיקף של כ-36,000 דונם עד לשנת 2030. בהתייחס לתרחישים אלה, עמדת המועצה היא כי מתקני ייצור פוטו וולטאיים יקודמו ככל הניתן בשטחים מבונים ובשימוש דואלי. לאור האתגרים הקיימים בכל הנוגע להקמת מתקנים בדו שימוש, קובעת המועצה כי ניתן יהיה לאשר תכניות מפורטות למתקנים קרקעיים בהיקף של עד 20,000 דונם עד לשנת 2030.
יש להעדיף קידום מתקנים פוטו וולטאיים בשטחי מגבלות ומתקני מערכת הביטחון, בשטחים כלואים, שטחי מתקנים הנדסיים, בשטחי מגבלות וכן בשטחים עירוניים, כגון באזורי תעשייה בלתי מנוצלים.
המועצה הארצית, אחת לשנתיים ממועד החלטה זו, תתעדכן ממוסדות התכנון וממשרד האנרגיה על היקף התכניות המאושרות והמקודמות, וההספק של כלל המתקנים המאושרים לאנרגיה מתחדשת, והיקף השטח למתקנים קרקעיים יעודכן במידת הצורך.

ב. על משרד האנרגיה, מינהל התכנון ומשרדי ממשלה נוספים הנוגעים בדבר, לגבש אמצעים אופרטיביים משלימים על מנת לתמרץ הקמה של מתקנים פוטו וולטאיים בדו-שימוש ולעשות מאמץ להסיר חסמים בעניין זה, בדגש על שילוב במרחבים בנויים וחקלאיים.

ג. מינהל התכנון ימליץ על הסמכת תכניות לתחנות כוח פוטו וולטאית בוות"ל רק אם המיקום המוצע יהיה בשטח שאינו במכלול נוף או ברגישות נופית-סביבתית גבוהה לפי תמ"א 35.

3. אגירה:

א. יש מקום לפתח את האגירה בשימושים השונים שלה (בשילוב עם ייצור באנרגיות מתחדשות, לייעול השימוש ברשת החשמל, ייצוב תדר וכדומה).

ב. ניתן יהיה לשלב מתקני אגירה בפריסה ארצית לצורך ייעול השימוש ברשת ההולכה וחיסכון בהקמת קווי הולכה חדשים.

ג. יוכן מסמך על ידי משרד האנרגיה אשר יציג את הצורך במתקני אגירה במשק החשמל, לרבות היקפים, פריסה ומאפייני הקמה, וכן יכלול המלצות להסרת חסמים לקידום נושא זה.

4. רשת ההולכה:

א. על מנת למזער את השפעתם המרחבית והסביבתית של קווי ההולכה, תינתן עדיפות לניצול קווי הולכה קיימים או לשדרוגם, וכן להרחבה של רצועות הולכה קיימות.

ב. באזורים בנויים יוטמנו ככל הניתן קווי הולכה, וישולבו במנהרות תשתית קיימות או מאושרות. כמו כן תיבחן האפשרות להטמנה בשטחים מוגנים לפי תמ"א 1.

ג. ההצדקה לאישור מתקן ייצור של אנרגיה מתחדשת תיבחן בין היתר בהתייחס ליכולת הוצאת החשמל לרשת והשלכותיו התכנוניות והסביבתיות.

יובהר כי תכניות ברמה הארצית לתחנות כוח נדונות במועצה הארצית או בות"ל, וככל שהן ממליצות על אישורן, מוכרעות בממשלה. מוסד תכנון כאמור, הדן בתכנית לתחנת כוח, ישקול אותה בשים לב לשיקולים נוספים הנוגעים לתכנית שלפניו, כדוגמת השלב בו מצויה התכנית.